

TRAFICOM

Finnish Transport and Communications Agency

Tapaus romutuspaikkio- kampanja

Kansallinen liikuntafoorumi 2023

Anni Hytti

Esityksen sisältö

- ▶ Romutuspalkkiokampanjan tausta
- ▶ Romutuspalkkiot käyttökohteittain
- ▶ Seurantatutkimuksesta
- ▶ Romutuspalkkiokampanjan taloudelliset vaikutukset
- ▶ Yleistä romutuspalkkion käytöstä
- ▶ Sähköavusteisen pyörän hankinnan motiivit ja käyttö
- ▶ Yhteenveto

Romutuspalkkiokampanjan tausta

- ▶ Kolmas Suomessa toteutettu romutuspalkkiokampanja
 - ▶ 12/2020-12/2021 (13 kk)
 - ▶ Idea: romuta vanha auto ja ansaitse jopa 2000 euroa uuden auton, sähköavusteisen pyörän tai joukkoliikennepalveluiden ostoon
 - ▶ Osa Fossiilittoman liikenteen tiekartan mukaisia toimia
- ▶ Kampanjan yleiset tavoitteet:
 - ▶ Vähennetään liikenteestä aiheutuvia kasvihuonekaasupäästöjä
 - ▶ Uudistetaan ajoneuvokantaa
 - ▶ Edistetään kestävien kulkumuotojen käyttöä
- ▶ Budjetti: 8 miljoonaa euroa
- ▶ Käytännössä Traficomien myöntämä valtionavustus – Traficom velvollinen seuraamaan vaikutuksia

Romutuspalkkiot (6526 kpl) käyttökohteittain

- ▶ Sähköavusteinen polkupyörä, joukkoliikenne - jopa 1 000 euroa 74 % kaikista myönnetyistä palkkioista (**sähköavusteiset pyörät 71 %**)
- ▶ Bensiini- tai dieselauto CO2-päästöt enintään 120 g/km (WLTP) - 1 000 euroa 10 % kaikista palkkioista
- ▶ Lataushybridi (benssiini tai diesel), CO2-päästöt enintään max. 95 g/km (WLTP) - 2000 euroa 5 % kaikista palkkioista
- ▶ Sähkö-, kaasu- tai etanoliauto (ei CO2-rajaa) - 2 000 euroa 11 % kaikista palkkioista

Seurantatutkimuksesta

- ▶ Kyselytutkimus palkkion saajille
 - ▶ Toteutettiin verkossa 30.3-21.4.2022
 - ▶ 1400 vastaajaa (vastausaste 30%)
- ▶ Tilastollinen analyysi perustuen Traficomien rekisteritietoihin sekä Tilastokeskuksen FOLK-henkilötietoaineistoon
- ▶ Saatavilla [Traficomien verkkosivuilla](#)

Nostoja tuloksista verojen ja liikunnan näkökulmista

Romutuspalkkiokampanjan taloudelliset vaikutukset

- ▶ Taloudellisten vaikutusten osalta keskityttiin ainoastaan ajoneuvo- ja autoveroon romutuspalkkion hyödyntämiseen liittyvien epävarmuuksien vuoksi.
- ▶ Kampanjassa romutettiin kaikkiaan 6 526 autoa.
 - ▶ Oletuksena v. 2021 liikennekäytössä olevien autojen perusteella, että 70 % oli bensiini- ja 30 % dieselkäyttöisiä.
- ▶ Kampanjan myötä hankittiin 1702 uutta autoa, joista 1004 nimenomaan kampanjan ansiosta (luku johdettu palkkiota saaneille kohdistetun kyselyn pohjalta)
 - ▶ Laskelmissa huomioitu nimenomaan kampanjan vaikutuksesta hankitut autot.
 - ▶ Verovaikutus laskettu romutuspalkkiokampanjan myötä hankittujen autojen käyttövoimajakautuksen mukaan.
- ▶ *Verolaskut tehtiin hyvin karkealla tasolla: vaikutus laskettiin yhdelle vuodelle ja lopulta suhteutettiin kampanjan keston 13 kk. Arvio vaikutuksista noin -0,4 M€.*

Verovaikutukset taulukkona

- ▶ Kampanjaa seuraavina vuosina negatiivinen verovaikutus kuitenkin korostuisi, kun oston yhteydessä maksettava autovero ei tasaisi tilannetta.
- ▶ Taloudellisissa vaikutuksissa ei ole huomioitu lisääntyneen liikunnan vaikutuksia terveyteen ja siten valtiontalouteen!

Vaikutus verotuloihin [M€] 13 kk	Ajoneuvoveron perusvero	Ajoneuvoveron käyttövoima-vero	Autovero	Yhteensä
Romutetut autot	-1,74	-0,51	0,00	-2,25
Kampanjan myötä hankitut uudet autot	0,09	0,07	1,71	1,86
Yhteensä	-1,66	-0,44	1,71	-0,39

Huom. pyörityksistä johtuvat heitot.

Yleistä romutuspalkkion käytöstä

- ▶ Taustamuuttujittain tarkasteltuna sähköavusteinen polkupyörä oli ykkösvalinta romutuspalkkion käyttökohteeksi käytännössä kaikille romutuspalkkiota saaneille.
- ▶ Sähköavusteisen pyörän hankkineet
 - ▶ olivat keskimäärin varakkaampia kuin henkilöt, joilla olisi ollut oikeus romutuspalkkioon (pätee vielä voimakkaammin myös auton hankkineisiin)
 - ▶ olivat keskimäärin matalampituloisia kuin uuden auton ostajat, sekä matalatuloisempia kuin romutuspalkkiolla auton hankkineet
 - ▶ olivat nuorempia kuin romutuspalkkiolla auton hankkineet henkilöt (joka tapauksessa työikäisiä)
 - ▶ asuivat korostuneesti auton hankkineita pienemmillä paikkakunnilla.

→ Mahdollisuus käyttää avustus sähköavusteiseen pyörään edisti avustuksen jakautumista monipuolisesti eri ihmisryhmille!

Sähköavusteisen pyörän hankinnan motiivit ja käyttö

- ▶ Sähköavusteisen pyörän hankintaan romutuspalkkiokampanjan myötä motivoi
 - ▶ liikunnan lisääminen
 - ▶ oman terveyden edistäminen
 - ▶ halu korvata suhteellisen lyhyet automatkat kaupunkimaisessa ympäristössä kätevämällä ja ympäristöystävällisellä kulkumuodolla.
- ▶ Pyörät ovat päätyneet käyttöön eritoten
 - ▶ työmatkoilla
 - ▶ päivittäisten asioiden hoidossa
 - ▶ liikunnan saamiseksi (muiden askareiden ohella).

Sähköavusteisen pyörän käyttöuseus ja vaikutus autoiluun

- ▶ 90 % sähköavusteisen pyörän ostajista käytti tai aikoi käyttää pyöräänsä kesäkaudella vähintään viikoittain.
- ▶ Lisäksi ilahduttavat 28 % käytti tai aikoi käyttää pyöräänsä myös talviaikaan vähintään viikoittain.
- ▶ 67 % sähköavusteisen pyörän ostajista oli korvannut aiemmin autolla tekemiään matkoja sähköavusteisella pyörällään.
- ▶ 50 % sähköavusteisen pyörän ostajista oli ylipäätään vähentänyt auton käyttöönsä.

Yhteenveto

- ▶ Sähköavusteinen pyörä oli romutuspalkkiokampanjan stara!
- ▶ Sähköavusteisia pyöriä hankittiin
 - ▶ joka puolella Suomea
 - ▶ eri tyyppisissä kunnissa, eritoten pienemmissä
 - ▶ eri tuloryhmissä.
- ▶ Halu lisätä omaa fyysistä aktiivisuutta, pyörän kätevyys ja ympäristöystävällisyys liikkumismuotona edesauttoivat pyörän valintaa.
- ▶ Sähköavusteisilla pyörillä on korvattu myös automatkoja.
- ▶ Pyörät vaikuttavat päätyneen aktiivikäyttöön.

Yhteenveto

- ▶ Sähköavusteinen pyörä oli romutuspalkkiokampanjan stara!
- ▶ Sähköavusteisia pyöriä hankittiin
 - ▶ joka puolella Suomea
 - ▶ eri tyyppisissä kunnissa, eritoten pienemmissä
 - ▶ eri tuloryhmissä.
- ▶ Halu lisätä omaa fyysistä aktiivisuutta, pyörän kätevyys ja ympäristöystävällisyys liikkumismuotona edesauttoivat pyörän valintaa.
- ▶ Sähköavusteisilla pyörillä on korvattu myös automatkoja.
- ▶ Pyörät vaikuttavat päätyneen aktiivikäyttöön.

Sähköavusteinen pyörä on kätevä liikkumismuoto ja se voi haastaa auton monenlaisilla arjen matkoilla!

Kysyttävää?

anni.hytti@traficom.fi